

Sygn. akt IV P 92/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 21 kwietnia 2015r.

Sąd Rejonowy w Zgorzelcu Wydział IV Pracy

w składzie:

Przewodniczący SSR Danuta Kaczerewska

Protokolant Agnieszka Kowalska

po rozpoznaniu w dniu 21 kwietnia 2015r. w Zgorzelcu

sprawy

z powództwa **W. B.**

przeciwko (...) **Spółce z o.o. w Z.**

o ryczałty za noclegi z tytułu podróży służbowej

I. zasądza od strony pozwanej (...) Spółki z o.o. w Z. na rzecz powoda W. B. kwotę 9.000 zł (słownie: dziewięć tysięcy złotych) wraz z ustawowymi odsetkami od kwot:

- 2.304,06 zł od dnia 31 sierpnia 2011r. do dnia zapłaty,
- 695,94 zł od dnia 17 września 2011r. do dnia zapłaty,
- 1.281,58 zł od dnia 30 września 2011r. do dnia zapłaty,
- 1.718,42 zł od dnia 8 października 2011r. do dnia zapłaty,
- 2.168,85 zł od dnia 31 października 2011r. do dnia zapłaty,
- 831,15 zł od dnia 11 listopada 2011r. do dnia zapłaty,

II. zasądza od strony pozwanej (...) Spółki z o.o. w Z. na rzecz powoda W. B. kwotę 1.200 zł tytułem kosztów zastępstwa procesowego,

III. zasądza od strony pozwanej (...) Spółki z o.o. w Z. na rzecz Skarbu Państwa – Sąd Rejonowy w Zgorzelcu kwotę 450 zł tytułem opłaty sądowej, od której powód był zwolniony (art.113.1 ustawy z dnia 28 lipca 2005r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych).

IV P 92/14

UZASADNIENIE

Powód- W. B. w pozwie skierowanym przeciwko stronie pozwanej- (...) Sp. z o.o. w Z. - a ostatecznie sprecyzowanym w piśmie procesowym z dnia 6.03.2015r.. /k- 163 akt/ domagał się zasądzenia na swoją rzecz od strony pozwanej kwoty 9.000zł wraz ustawowymi odsetkami od kwot:

- 2.304,06 zł od dnia 31.08.2011r. do dnia zapłaty,

-695,94 zł od dnia 17.09.2011r do dnia zapłaty,

-1.281,58zł od dnia 30.09.2011r do dnia zapłaty,

-1.718,42 zł od dnia 8.10.2011r do dnia zapłaty,

-2.168,85 zł od dnia 31.10.2011r do dnia zapłaty,

-831,15 zł od dnia 11.11.2011r. do dnia zapłaty – tytułem ryczałtów za noclegi w związku z podróżami służbowymi poza granicami kraju za okres od 27.07.2011r. do dnia 31.10.2011r.

W uzasadnieniu swojego stanowiska powód podał, że był zatrudniony u strony pozwanej od dnia 27.07.2011r. do dnia 31.10.2011r. na stanowisku kierowcy transportu międzynarodowego .Dodał , że pracodawca nie zapewniał mu bezpłatnych noclegów w czasie podróży służbowych poza granicami kraju. Noclegi spędzał w kabinie pojazdu wyposażonego w miejsce do spania. Zdaniem powoda, zapewnienie przez pracodawcę miejsca do spania w pojeździe nie zwalnia go od konieczności zwrotu kosztów za noclegi w wysokości 25% limitu wskazanego dla poszczególnych państw w załączniku do rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 19.12.2002r. w sprawie wysokości oraz warunków ustalania należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej poza granicami kraju, o ile pracownik nie przedłoży rachunku za nocleg. Dodał ponadto, że zgodnie z art.21a ustawy z dnia 16.04.2004r o czasie pracy kierowcy, kierowcy w podróży służbowej przysługują należności na pokrycie kosztów związanych z wykonywaniem tego zadania służbowego ustalone na zasadach określonych w przepisach art.77(5) §3-5 ustawy kodeks pracy. W sytuacji, gdy pracodawca nie uregulował w aktach wewnętrznych zwrotu pracownikowi należności na pokrycie kosztów podróży służbowej pracownikowi przysługują należności na pokrycie kosztów podróży służbowej według aktów wykonawczych wydanych do art.77(5) §2 kp. Zgodnie z §9 w/w rozporządzenia pracownikowi przysługuje z tytułu podróży służbowej poza granicami kraju zwrot kosztów noclegu w wysokości stwierdzonej rachunkiem w granicach limitu ustalonego na ten cel w załączniku do rozporządzenia. Natomiast ,gdy pracownik nie przedłoży rachunku za nocleg, przysługuje mu 25% wyżej wskazanego limitu. Pozwany nie wypłacał w ogóle ryczałtów za noclegi, zaś powód nie przedkładał rachunków za noclegi. W związku z powyższym uważa, że pracodawca powinien był wypłacić na jego rzecz w terminie 14 dni od zakończenia podróży służbowej 25% limitu określonego dla poszczególnych państw w załączniku do rozporządzenia z dnia 19.12.2002r./k-3-6 akt/.

Strona pozwana - (...) Sp.z o.o. w Z. w odpowiedzi na pozew/ mylnie zatytułowanej –sprzeciw od nakazu zapłaty/ wniosła o oddalenie powództwa w całości.

W uzasadnieniu swojego stanowiska podała, że z uwagi na dokonanie przez powoda wyboru o wykorzystywanie dobowego i skróconego tygodniowego wypoczynku w pojeździe oraz wyposażenie tego pojazdu w dwa łózka, lodówkę, klimatyzację i ogrzewanie postojowe- powodowi nie przysługiwał w okresie zatrudnienia ryczałt za noclegi ,a wyłącznie dieta na pokrycie ponoszonych w podróży służbowej wydatków. Ponadto, powód miał pełną świadomość obowiązujących go regulacji w tym zakresie i zdawał sobie sprawę z tego, że w przypadku odbywania podróży służbowych przysługiwać mu będzie wyłącznie dieta a nie ryczałt za noclegi. Regulacji tej nigdy nie kwestionował i z tego względu nigdy nie występował z żądaniem wypłaty ryczałtu zarówno w okresie zatrudnienia jak i przez okres prawie 3 lat po jego zakończeniu. Praktyka nie wypłacania powodowi ryczałtu za noclegi była więc całkowicie zgodna z ustaleniami stron. Otrzymywane przez powoda wynagrodzenia całkowicie odpowiadało jego oczekiwaniom i zawartej umowie o pracę. Ponadto, strona pozwana wskazała, że wbrew pogładowi wyrażonemu przez Sąd Najwyższy w uchwale z dnia 12.06.2014r przepisy art.77(5) §3 kp jednoznacznie wskazują, iż w odniesieniu do pracodawców prywatnych akty wewnętrzne mają pierwszeństwo przed przepisami rozporządzenia z dnia 19.12.2002r. A zatem pracodawcy prywatni mogą dowolnie ustanawiać zasady zwrotu należności z tytułu podróży służbowej i całkowicie nieuzasadnione jest przyjęcie, że przepisy rozporządzenia z 19.12.2002r. ustanawiają tylko minimalny standard

wynagradzania pracownika. Tylko w zakresie diet pracodawca chciał taki standard sformułować co wynika z treści art.77 (5) §4 kp. Ponadto, skoro strony zgodnie postanowiły, że z tytułu podróży służbowych powodowi będzie przysługiwała tylko dieta ,a nocleg został zapewniony w kabinie pojazdu o wysokim standardzie i powód nie poniósł żadnych kosztów związanych z noclegiem- brak jest podstaw do uznania, że żądanie powoda jest uzasadnione.

/k-21-30 akt/.

Sąd ustalił ,że:

Powód- W. B. był zatrudniony u strony pozwanej od dnia 27 lipca 2011r. na podstawie umowy o pracę zawartej na czas określony do dnia 31 grudnia.2011r. na stanowisku kierowcy samochodu ciężarowego powyżej 3,5 tony, w pełnym wymiarze czasu pracy, z wynagrodzeniem zasadniczym 1.386zł miesięcznie.

/ akta osobowe powoda/.

Umowa o pracę uległa rozwiązaniu na zasadzie porozumienia stron z dniem 31.10.2011r.

/ akta osobowe powoda, k-12 akt/.

Powód wykonywał czynności kierowcy pojazdem ciężarowym marki S. na trasach międzynarodowych głównie na terenie Niemiec, W., Austrii, Szwajcarii, Francji, Wielkiej Brytanii. Kabina pojazdu była wyposażona seryjnie w dwie leżanki do spania, lodówkę , klimatyzację postojową, szafki na rzeczy osobiste. Podróż służbowa zagraniczna trwała przeciętnie ok. 2- 3 tygodnie. Pościel organizował sobie kierowca we własnym zakresie.

/ zeznania powoda W. B. na k -48-49 akt i k-212 akt e- protokół godz.00:02:48 -00:32:19, zeznania świadków W. G. k-145 akt e- protokół godz.00:01:47-00:24:48 , P. R. k-145-146 akt, e- protokół godz.00:24:56- 00:40:45/.

U strony pozwanej w okresie spornym obowiązywał Regulamin Wynagradzania (...) w Z. stanowiący załącznik Nr.1 do Regulaminu Pracy (...) w Z. z dnia 15.05.2006./k-39 akt, k-76 akt/.

Zgodnie z §12 w/w Regulaminu Wynagradzania początkowo pracodawca zapewniał pracownikom- kierowcom, zwrot kosztów delegacji służbowych według zasad ustalonych przez Ministra Pracy i Polityki Społecznej.

/k-42 akt/.

Aneks z dnia 5.12.2007r do Regulaminu Wynagradzania pracodawca wyłączył prawo do ryczałtów za noclegi w związku z zapewnieniem miejsca do spania w pojeździe.

/aneks do Regulaminu Wynagradzania na k-44 akt/.

Aneks z dnia 4.01.2010r. wprowadzono zmianę do §12 Regulaminu w części dotyczącej terminu rozliczania kosztów delegacji służbowych. Ustalono, że rozliczenie kosztów delegacji służbowych następować będzie do 14 dni po przedłożeniu przez pracowników dokumentów oraz oświadczeń o odbytych podróżach służbowych.

/k- 45 akt/.

Zgodnie z zestawieniem przedłożonym przez stronę pozwaną powód W. B. w okresie swojego zatrudnienia u strony pozwanej odbył 5 podróży służbowych w następujących okresach:

1/ 27.07.2011r. – 12.08.2011r,

2/16.08.2011r.- 2.09.2011r,

3/ 5.09.2011r.-23.09.2011r,

4/27.09.2011r.-7.10.2011r,

5/11.10.2011.-28.10.2011r.

/k-101 akt-105 akt/.

Zgodnie z przedłożonym przez stronę pozwaną wyliczeniem ewentualnych ryczałtów za noclegi powód otrzymałby za:

- pierwszą podróż służbową -237 euro oraz 280 (...)/k-101 akt/,
- za drugą podróż służbową -455 euro/k-102 akt/,
- za trzecią podróż służbową -326,75 euro oraz 210 (...)/k-103 akt/,
- za czwartą podróż służbową-236,5 euro oraz 70 (...) /k-104 akt/,
- za piątą podróż służbową - 443,75 euro. /k-105 akt/.

Łącznie powód, gdyby jego żądanie uznać za zasadne, nabył prawo do ryczałtów za noclegi z tytułu podróży służbowych zagranicznych w kwocie 1699 euro oraz 560 (...).

/ wyliczenie na k-105 akt/.

Powód W. B. nie kwestionował ani okresów odbytych przez siebie podróży służbowych ani wyliczenia ryczałtów przedstawionych przez stronę pozwaną.

/k-143 akt/.

Biorąc pod uwagę rozliczenie przedłożone przez stronę pozwaną, pełnomocnik powoda dokonał przeliczenia kwot euro/ (...) ryczałtów za noclegi powoda na PLN co przedstawiało się następująco:

- za pierwszą podróż służbową -2.304,06zł
- za druga podróż służbową -1977,52zł,
- za trzecią podróż służbową-2.493,33zł,
- za czwartą podróż służbową-1.393,02 zł,
- za piątą podróż służbową -1.943,94zł.

Łącznie ryczałty za noclegi za okres sporny wynosiłyby kwotę 10.111,87zł.

/k-144 akt/.

Strona pozwana nie kwestionowała dokonanej przez stronę powodową przeliczenia waluty na złote polskie.

Powód nie rozszerzył powództwa i pozostał przy dotychczasowej kwocie 9.000zł,zmieniając wyłącznie kwoty od których żąda odsetek za okres sporny- zgodnie pismem procesowym z dnia 6.03.2015r na k-163-164 akt.

Bezspornym było w rozpoznawanej sprawie, że powód nie przedstawiał pracodawcy rachunków za noclegi i nie otrzymywał żadnych ryczałtów za noclegi. Otrzymywał wyłącznie diety z tytułu podróży służbowych .

/zeznania powoda W. B. na k-48-49 akt, delegacje służbowe z wyliczonymi wyłącznie dietami na k-106 akt do k-123 akt, zeznania strony pozwanej R. Z. na k-212-213 akt, e- protokół godz. 00:32:19-00:43:13/.

Sąd zważył ,co następuje:

W rozpatrywanej sprawie bezspornym było, że powód- W. B. domagał się zasądzenia na swoją rzecz od strony pozwanej ryczałtów za noclegi z tytułu podróży zagranicznych za okres od dnia 27.07.2011r. do dnia 31.10.2011r. w kwocie łącznej 9.000 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia wymagalności poszczególnych roszczeń wyszczególnionych w piśmie procesowym z dnia 6.03.2015./k-163 akt/.

Sąd uznał za uzasadnione roszczenie powoda w zakresie ryczałtów za noclegi.

Sąd zważył, że orzecznictwo Sądu Najwyższego jednolicie przyjmuje, że zapewnienie pracownikowi- kierowcy samochodu ciężarowego odpowiedniego miejsca do spania w kabinie tego pojazdu /nawet, gdy ma ono wysoki standard/, podczas wykonywania przewozów w transporcie międzynarodowym nie stanowi zapewnienia przez pracodawcę bezpłatnego noclegu w rozumieniu §9 ust.4 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 19 grudnia 2002r. w sprawie wysokości oraz warunków ustalania należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej poza granicami kraju/ Dz. U. Nr.236 poz.1991 ze zm./- obowiązującego w okresie spornym , co powoduje ,że pracownikowi przysługuje zwrot kosztów noclegu na warunkach i w wysokości określonych w §9 ust.1-3 w/w rozporządzenia, albo na korzystniejszych warunkach i wysokości, określonych w umowie o pracę, układzie zbiorowym pracy lub innych przepisach prawa pracy.

Powyższe potwierdzone zostało w uchwale Sądu Najwyższego z dnia 12.06.2014r. /sygn. akt: II PZP 1/14. Również we wcześniejszej dominującej linii orzeczniczej Sąd Najwyższy wskazywał, że stworzenie kierowcy przez pracodawcę możliwości spędzania nocy w kabinie samochodu nie oznacza zapewnienia pracownikowi bezpłatnego noclegu w rozumieniu wówczas obowiązującego §9 ust.4 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 19.12.2002r. w sprawie wysokości oraz warunków ustalania należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej poza granicami kraju/ Dz. U. Nr.236 poz.1991 ze zm/. por.np. wyroki SN z dn.10.03.2008r.sygn.akt:I PK 230/07, wyrok z dn.1.04.2011r sygn. akt: IIPK 234/2010r czy z dnia 10.09.2013r. I PK 71/13/.

Również w późniejszych orzeczeniach Sąd Najwyższy wskazywał, że obowiązkiem pracodawców zatrudniających kierowców w transporcie międzynarodowym jest zapewnienie pracownikowi bezpłatnego noclegu umożliwiającego odpowiednią regenerację sił, przy czym warunkiem tego nie spełnia miejsce do spania w kabinie pojazdu- nawet, gdy ma ono wysoki standard/ por. wyrok SN z dnia 4 września 2014r/.

W rozpatrywanej sprawie bezspornym było, że powód/ jak i inni kierowcy /nie otrzymywał w okresie spornym ryczałtu za noclegi ,zaś noclegi spędzał w kabinie samochodu ciężarowego wyposażonej odpowiednio w miejsce do spania.

W Regulaminie Wynagradzania obowiązującym u pozwanego w okresie spornym przewidziano diety i wyraźnie wyłączono prawo do ryczałtu za noclegi w związku z zapewnieniem miejsca do spania w pojeździe.

Sąd zważył, że odesłanie w art.21a ustawy z 2004r. o czasie pracy kierowców do art.77(5) §3-5 k.p. oznacza pośrednio także odesłanie do art.77(5) §2 k.p., a w konsekwencji uznanie, że kierowcy- pracownikowi przysługuje zwrot kosztów noclegu według zasad ustalonych w przepisach wykonawczych wydanych na podstawie art.77 (5)§2k.p. chyba, że korzystniejsze dla niego zasady zostały ustalone według art.77(5)§3 k.p. /w układzie zbiorowym pracy lub regulaminie wynagradzania albo w umowie o pracę.

Ponadto należy wskazać, że przepisy wykonawcze do art. 77(5) §2 k. p. ustalają minimalny standard wszystkich świadczeń z tytułu podróży służbowych tj. diet oraz zwrotu kosztów przejazdów, noclegów i innych wydatków, które w układzie zbiorowym pracy, regulaminie wynagradzania lub w umowie o pracę mogą być uregulowane korzystniej dla pracownika /art.9 §2 i art.18§2 k. p/.

W razie braku takich regulacji lub uregulowania mniej korzystnego- jak w rozpatrywanej sprawie, gdzie pracodawca w regulaminie wynagradzania wyłączył zupełnie prawo zatrudnionych kierowców do ryczałtu za noclegi- dla pracownika zastosowanie będą miały przepisy wykonawcze .

A to oznacza, że w razie nieprzedstawienia rachunku za hotel/ motel/ kierowcy przysługuje co najmniej / art.77(5)§5kp / ryczałt w wysokości 25% limitu ustalonego w przepisach wydanych na podstawie art.77(5) §2 kp.

Z zestawienia przedłożonego przez pracodawcę wynika, że powód był uprawniony do ryczałtu za noclegi/ za okres sporny/ w kwocie 1.699 euro i 560 (...) co stanowi kwotę 10.111,87 zł./ wyliczenie na k-144 akt/.

Sąd zasądził na rzecz powoda kwotę 9.000 zł. wraz z ustawowymi odsetkami zgodnie z jego żądaniem sprecyzowanym w piśmie procesowym z dnia 6 marca 2015r. na k- 163 akt/.

Sąd uznał , że zarzut przedawnienia zgłoszony przez stronę pozwaną na rozprawie w dniu 21.04.2015r./ k- 213 akt/, co do kwoty 2.304,06zł z tytułu pierwszej podróży służbowej trwającej od dnia 27.07.2011r. do dnia 12.09.2011r. jest nieuzasadniony.

Otóż, zgodnie z obowiązującym w okresie spornym u strony pozwanej Regulaminem Wynagradzania §12 wprowadzony aneksem z dnia 4.01.2010r. – rozliczenie kosztów delegacji służbowych następuje do 14 dni po przedłożeniu przez pracownika dokumentów raz oświadczeń o odbytych podróżach służbowych.

Zgodnie z art.291 §1 k.p. przedawnienie roszczeń ze stosunku pracy następuje po upływie 3 lat od dnia wymagalności. Natomiast bieg terminu przedawnienia należy liczyć od dnia w którym roszczenie stało się wymagalne. O wymagalności roszczenia decyduje chwila, kiedy uprawniony mógł zażądać spełnienia świadczenia. Skoro pierwsza podróż służbowa trwała do dnia 12.08.2011r. to roszczenie stało się wymagalne z dniem 26.08.2011r.i od dnia następnego po tej dacie strona pozwana pozostawała w zwłoce ze spełnieniem świadczenia na rzecz powoda z tytułu ryczałtów za noclegi. Powód złożył pozew w dniu 20.08.2014r./ data nadania pozwu na kopercie w zał. do akt/- a zatem jego roszczenie nie uległo przedawnieniu w myśl art.291§1 k.p. tym bardziej, że żądał odsetek od należności głównej tj. od kwoty 2.304,06 zł. dopiero od dnia 31.08.2011r.

Sąd oddalił wnioski dowodowe strony pozwanej zawarte w punktach od nr.8 do nr.11 jako zbędne /tj. opinia biegłego/ i jako nie mające istotnego znaczenia dla merytorycznego rozpoznania sprawy/tj. pozostałe wnioski dowodowe strony pozwanej/- tym bardziej, że tutejszy Sąd Rejonowy podziela pogląd Sądu Najwyższego w sprawie ryczałtów za noclegi dla kierowców wyrażony w Uchwale Składu Siedmiu Sędziów z dnia 12 czerwca 2014r. w sprawie II PZP 1/14.

Sąd oddalił również wniosek strony pozwanej o zawieszenie postępowania na podstawie art.177§1 pkt.1 kpc / wniosek na k- 177 akt/ ,w związku ze złożeniem do Trybunału Konstytucyjnego przez Związek (...) w W. wniosku o kontrolę konstytucyjności norm prawnych z art.21 a ustawy o czasie pracy kierowców, art.77(5) § 2-5 k.p.,§16 ust.1,2 i 4 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 29.01.2013r. w sprawie należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej- w zakresie naruszenia przez te normy art.2, art.20, art.22, art.32 oraz art.64 w zw. z art.31 ust.3 oraz art.92 ust.1 w zw. z art.2 Konstytucji R.P.- jako nie mający oparcia w treści fakultatywnego przepisu art.177§1 pkt.1 k.p.c.

O kosztach zastępstwa procesowego orzeczono na podstawie §6 pkt.4 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28.09.2002r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu /Dz. U. z dnia 3.10.2002r. Nr. 163,poz.1349/.

O kosztach sądowych orzeczono na podstawie art.113.1 ustawy z dnia 28 lipca 2005r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych.

Biorąc powyższe pod uwagę orzeczono jak w sentencji.